

KÖRNYEZETI HATÁSOK VIZSGÁLATA

A SZÉKESFEHÉRVÁR DÉLI ÖSSZEKÖTŐÚT 2/A – 2/B

ÜTEMEINEK TANULMÁNYTERVÉHEZ

PROGRESSIO
balázs Mérnöki Iroda Kft. ②
1028 Budapest, Múhar utca 54.
Adószám: 13005098-2-41

Székesfehérvár
2016. augusztus

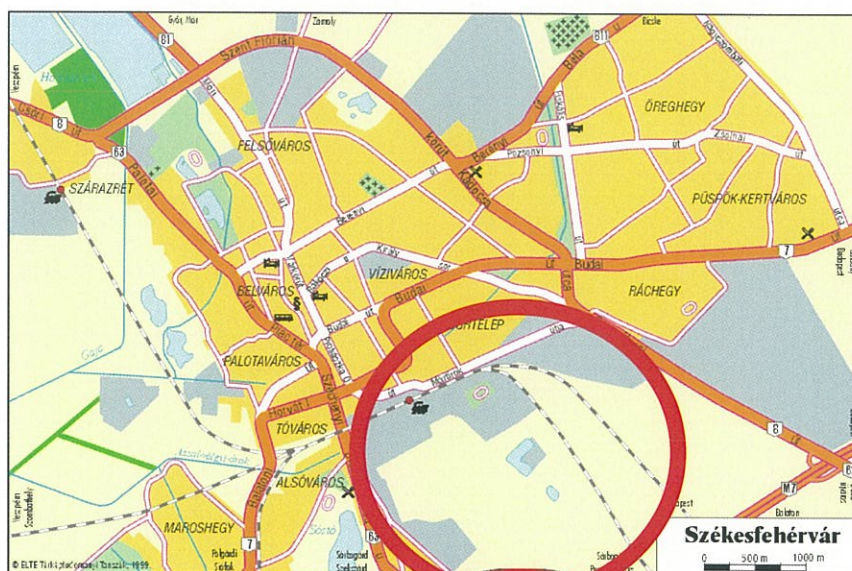
Környezeti hatások vizsgálata

a Székesfehérvár déli összekötőút 2/a – 2/b ütemeinek tanulmánytervéhez Tervszám: 972

1.) Az úthálózat fejlesztését érintő terület leírása:

Részlet a Tanulmányterv fejlesztést leíró tervéből:

Székesfehérvárnak a fejlesztéssel érintett területét észak-nyugatról az Új Váraljasor, észak-keletről, a 62-es sz. országos főút azaz a Seregélyesi út, dél-keletről az M7 autópálya, dél-nyugatról pedig a 62-es sz. országos közút a Sárkeresztúri út határolja.

A közlekedésfejlesztési koncepció erre a területre a következő főbb fejlesztést tartalmazta 2010-ben: A 62-es és a 63-as utak összekötése, az Új Váralja sor összekötése az átkötő-úttal, és a Börgöndi úttal.

Az ábrán a kisebb fejlesztések nem szerepelnek.

A 2016-ban a koncepció elvi hálózati kapcsolatait alábbi ábra szerint pontosították: Megjelent a Takarodó úti, és a Raktár utcai kapcsolat.

A területen halad át a 30-as sz. Budapest-Székesfehérvár, és a 45-ös sz. Székesfehérvár-Sárbogárd viszonylatú vasútvonal, és a Basa árok.

2.) A fejlesztéssel érintett terület környezet vizsgálata

A területet környezetvédelmi szempontból a meglevő adatbázis alapján térképi mellékletek alapján és az esetleges természetvédelmi kizáró okok feltárása érdekében szövegesen értékeljük.

A fejlesztési terület áttekintő helyszínrajzát az *1 számú térképmelléklet* mutatja be.

A terület útvonal fejlesztése illeszkedik a korábbi tervekhez, a nyomvonal az épített környezetben nem okoz olyan változást, mely akadálya lehetne a fejlesztésnek.

Felszíni és felszín alatti vizek

A 2. számú térképmellékleten a felszíni vizek és vízbázis került feltüntetésre.

Felszíni vízfolyás a területen a Basa árok, melyet keresztez a tervezett útvonalak nyomvonala. A Sós tó rehabilitációjával a Basa árok vizét bevezetik a tóba, tehát a vízfolyás keresztezésénél az esetleges vízszennyezést meg kell akadályozni. A tervezésnél a megelőző intézkedéseket számba kell venni.

A felszín alatti vizek szempontjából a Sóstói vízbázis érintett.

A Sóstói vízbázist közvetlen közelében, illetve részben érintve a város területe felszín alatti vizek szennyeződés érzékenységi besorolása szempontjából a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján „érzékeny terület”. **A város területe alatt elhelyezkedő felszín alatti vízkészlet védelme mind mennyiségi, mind minőségi szempontból a város egyik kiemelkedő feladata.**

A nyomvonalak tervezése során az útburkolatról lefolyó vizek esetleges tisztítása (pl. olajfogó beépítése) tervezési feladat, a csapadékvizek elvezetése, azok felszín alatti vizekre gyakorolt hatásának vizsgálata a vízjogi engedélyezési eljárásban vizsgálandó.

Váralja sor és az Alsóvárosi rétek környéke mély fekvésű vízállásos terület. A talajvíz a terep alatti 3,0 m és a terep közvetlen közelében várható.

A Talajvizsgálati jelentés szerint 2016 március júliusában a vizsgált pontokon talajvíz 3 m mélységben összefüggő talajvíz nem jelentkezett.

A jelenlegi ismeretek birtokában a nyomvonalvezetést érintően vízvédelmi szempontból kizáró ok nem merült fel.

Földtani közeg

A 3.-as és 4.-es térképek a talajok jellemzését szemléltetik. A talajok nagy része a tervezett területen réti talajok, löszös üledékes felépítéssel.

A területen talajszennyezés nincs regisztrálva.

Élővilág

A vizsgált terület természetvédelmi oltalom alatt álló területet nem érint.

Megvizsgáltuk a tervezett utak nyomvonalának és közvetlen környezetének (hatásterületének) táji adottságait, a környező tájhasználatokat, a növényzet természetességét, az élővilág változatosságát, a táj- és természetvédelmi viszonyokat illetve a beruházás során az élővilág és a tájkép változását. A vizsgálat során a tervezett utak nyomvonalait gépjárművel és gyalogosan jártuk be. A részletes helyszínelés ideje: 2016. július 28.

A közelben tájképileg értékes tájelem vagy tájképvédelmi övezet nincs. A vizsgált terület nem része üdülőkörzetnek vagy kiemelt üdülőkörzetnek, gyalogos turistaút a közelben nem vezet. A tervezett nyomvonalak meglévő földutak helyén illetve különböző területhasználatok határán vagy mezsgyéken vezet, természetközeli élőhelyet nem érint és minimális termőföldet (szántót) vesz majd igénybe. Tájképvédelmi szempontból kedvező, hogy a tervezett nyomvonalak már meglévő vonalas létesítményekhez (meglévő utak, kerítések, árkok, légvezetékek) köthetők. A tervezett utak és csatlakozó létesítményeik a domborzat, a meglévő növényzet és építmények (főleg ipartelepek) miatt csak kis területről, és előtérként (azaz egy km-en belül) láthatók majd. Forgalmas útról, védett területről, lakóterületről nem vagy csak korlátozottan lesz látható a vizsgált útvonal. A tájba való minél harmonikusabb illeszkedés miatt útfásítás javasolt.

Légszennyezés

Az új nyomvonalon az átmenő gépkocsi forgalom nyilván a jelenlegi alapállapothoz képest légszennyezést okoz, azonban a közvetett hatást tekintve a jelenlegi utakról a forgalom mértéke csökken, tehát a közvetett hatás, mindenképpen pozitív.

Épített környezet

Épített környezetre közvetlen hatást nem fejt ki, azonban a nyomvonalak mentén a távlatban kialakítandó épített környezetnek a szabályozási terv szerinti kialakítását kell követni.

Összefoglalás

A tervezett beruházás környezetterheléséből várható hatások mértéke

Környezeti elem	Megvalósítás	Üzemelés	Felhagyás*
Levegő	átmeneti	elviselhető	átmeneti
Víz	nincs	elviselhető	nincs
Talaj	átmeneti	megszüntető	javító
Élővilág	megszüntető	javító	megszüntető
Épített környezet	átmeneti	javító	átmeneti

**A beruházás során megépítendő utak várható élettartama legalább 50-60 év. A létesítményekkel kapcsolatban felhagyás, illetve megszüntetés a belátható időn belül nem várható.*

A hatások előzetes becslése, a tevékenység szakaszaiként elkülönítve és az esetlegesen környezetterhelést okozó balesetek vagy meghibásodások előfordulási lehetőségeire figyelemmel megállapíthatjuk, hogy környezetterhelést okozó baleset, vagy kockázat valószínűsíthető.

A zajkibocsátás és zajterhelést, és a hulladékok keletkezését, mint ható tényezőket vizsgálva, a hatás elviselhetőnek minősíthető.

A környezetterhelés várható mértékének becslése

Környezeti elemek	Hatótényezők	Közvetlen hatás	Hatásfolyamat, Közvetett hatások	Egyesített hatásterület
Levegő	Létesítés	Gépjárművek kibocsátásai	Kibocsátott szennyezőanyagok terjedése	A nyomvonallal érintett területsáv mentén
	Megvalósítás	Gépjárművek, légszennyezőanyag kibocsátásai		Az utak közvetlen közelében
	Felhagyás	Gépjárművek kibocsátásai		A nyomvonallal érintett területsáv mentén
Vizek	Létesítés	Csapadék vizek keletkezése	Keletkezett csapadék vizek elvezetése	A vízelvezető árkok nyomvonala
	Megvalósítás			
	Felhagyás			
Föld	Létesítés	Földmunkák	Kitermelt föld kezelése	A nyomvonallal érintett területsáv
	Megvalósítás	-	-	-
	Felhagyás	Földmunkák	Kitermelt föld kezelése	A nyomvonallal érintett területsáv
Épített környezet	Létesítés	-	-	-
	Megvalósítás	Nem releváns	Nem releváns	Nem releváns
	Felhagyás	-	-	-
Élővilág	Létesítés	Földmunkák	Élőhelyek megszűnése	A fejlesztéssel érintett nyomsávok határain belül
	Megvalósítás		Új élőhelyek keletkezése	
	Felhagyás	Földmunkák	Élőhelyek megszűnése	
Hulladék	Létesítés	Hulladékok keletkezése	Hulladékok kezelése	A fejlesztéssel érintett nyomsávok határain belül
	Megvalósítás			
	Felhagyás	Hulladékok keletkezése		
Zaj	Létesítés	Munkagépek,	Zajterhelés	A fejlesztéssel érintett nyomsávok

Környezeti elemek	Hatótényezők	Közvetlen hatás	Hatásfolyamat, Közvetett hatások	Egyesített hatásterület
	Megvalósítás	gépjárművek zajhatása		határain belül
	Felhagyás			

A tervezett nyomvonal kialakításához a környezeti szempontokat vizsgálva kizáró ok nem várható.

Melléklet: 1-5 számú térképek,

Táj-és természetvédelmi vizsgálat

Székesfehérvár, 2016. augusztus 8.

Kaleta Jánosné

főmérnök

MELLÉKLETEK

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

TÁJ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI VIZSGÁLAT

Táj- és természetvédelmi vizsgálat

Székesfehérvár, Déli összekötőút 2/A–B. ütem
tájékoztató anyagához

A vizsgálat célja

Jelen dokumentációban vizsgáltuk a tervezett utak nyomvonalának és közvetlen környezetének (hatásterületének) táji adottságait, a környező tájhasználatokat, a növényzet természetességét, az élővilág változatosságát, a táj- és természetvédelmi viszonyokat illetve a beruházás során az élővilág és a tájkép változását. A vizsgálat során a tervezett utak nyomvonalait gépjárművel és gyalogosan jártuk be. A részletes helyszínelés ideje: 2016. július 28.

Tervezett nyomvonalak és közvetlen környezetük ökológiai viszonyai

Növényzet

A tervezett utak nyomvonalán és közvetlen környezetében az Á–NÉR (Általános Nemzeti Élőhelyosztályozási Rendszer) szerint a következő élőhelyeket találtuk:

- OC – Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok
- T1 – Egyéves, nagyüzemi szántóföldi kultúrák
- U2 – Kertvárosok, szabadidő létesítmények
- U4 – Telephelyek, roncsterületek
- U11 – Út és vasúthálózat

A felsorolt élőhelyek mindegyikének Németh–Seregélyes-féle természetessége értékszáma és jellemzése a következő: „1” – a természetes állapot teljesen leromlott, az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő. A nyomvonalak területén és 75 méteres környezetükbe természetes vagy természetközeli élőhelyek NEM fordulnak elő!

A vizsgált nyomvonalak csaknem egésze meglévő aszfaltozott és mezőgazdasági földutak területén halad. A dendroflórát a meglévő utak mentén spontán (szél, madarak útján) megtelepedett vagy ültetett őshonos és invazív növények illetve dísz- és haszonnövények jellemzik. A helyszínelés során a következő fajokat észleltük (latin név szerinti ABC sorrendbe rendezve):

<i>Acer campestre</i> L.	Mezei juhar
<i>Acer negundo</i> L.	Zöld juhar
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Hegyi juhar
<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle	Mirigyes bálványfa
<i>Cerasus vulgaris</i> Mill.	Meggy
<i>Cornus sanguinea</i> L.	Vörösgyűrű-som
<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	Egybibés galagonya
<i>Juglans regia</i> L.	Királydió
<i>Ligustrum ovalifolium</i> Hassk.	Széleslevelű fagyal
<i>Ligustrum vulgare</i> L.	Vesszős fagyal
<i>Mespilus germanica</i> L.	Naspolya
<i>Morus alba</i> L.	Fehér eperfa
<i>Populus alba</i> L.	Fehér nyár
<i>Populus x euramericana</i>	Nemesnyár
<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.	Cseresznyeszilva
<i>Prunus domestica</i> agg.	Szilva
<i>Prunus spinosa</i> L.	Kökény
<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	Fehér akác
<i>Rosa canina</i> L.	Gyepű rózsza
<i>Sambucus nigra</i> L.	Fekete bodza
<i>Syringa vulgaris</i> L.	Közönséges orgona
<i>Thuja occidentalis</i> L.	Nyugati tuja
<i>Tilia cordata</i> Mill.	Kislevelű hárs

A felsorolt fajok egyike sem védett vagy védendő, az állomány többsége közönséges vagy gyomfajokból áll. A tervezett útépitési munkáknak a meglévő útszéli fák–cserjék többsége áldozatul esik, kivágásra kerül, de kis mennyiségük és a kedvezőtlen fajösszetétel miatt táj-természetvédelmi konfliktust nem okoz és útfásítással pótolható.

Az útszéli gyepflóra közönséges- és gyomfajokból áll. A belterületi részeken többnyire rendszeresen nyírják a gyepet, a külterületi részeken az ápolási munkák rendszerint elmaradnak. Védett növényfajokat a helyszínelés során nem találtunk és szakirodalom sem említi őket a vizsgált helyszíneken! A meglévő tájhasználat miatt védett növények megtelepedésére nincs esély!

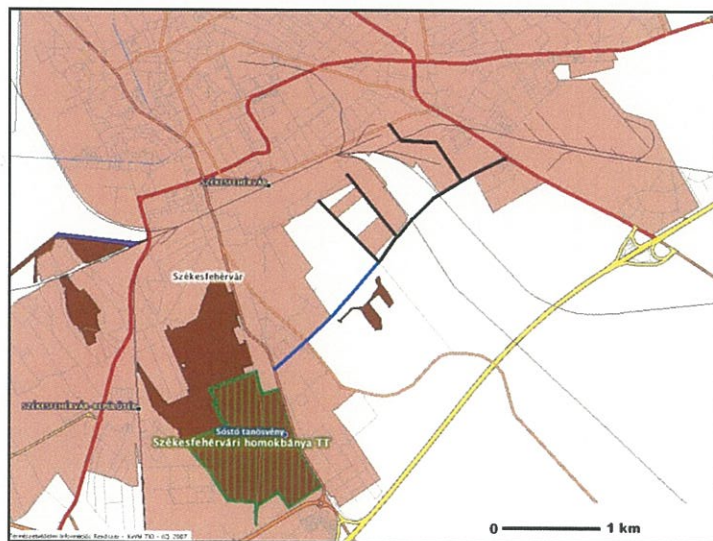
Állatvilág

A tervezett nyomvonalak és környezetük értékes állatvilágnak vagy védett állatfaj jelentős állományának nem ad otthont. Fokozottan védett faj megtelepedését nem észleltük és megjelenésük sem várható. Talajélet a bolygatott, burkolt területresekken nincs. Táplálkozási- és fészkelési lehetőséget a környezet keveset ad. A nyomvonalak területén és környezetükben üreglakó madarak (parti fecske, gyurgyalag) számára alkalmas költőüreget, kolóniát nem találtunk. Az útszéli növényzet (fák, cserjék) gyakori madárfajoknak adnak, adhatnak otthont, de állományuk bizonyosan csekély, maximum néhány fészkelő pár. A meglévő fák/cserjék irtása esetén ez a fészkelési lehetőség megszűnik, de útfásítással pótolható.

Értékelés: a tervezett tevékenység értékes élővilágot nem veszélyeztet!

Táj- és természetvédelmi viszonyok

Nemzetközi, országos és helyi jelentőségű természetvédelmi terület, védett természeti érték illetve a Nemzeti Ökológia Hálózat elemei a vizsgált nyomvonalak területén és hatásterületén NEM találhatók. Egyedi tájértéket a beruházás környezetében nem találtunk. A tervezési területen és környezetében országos jelentőségűnek minősülő ex-lege védett természeti értéket vagy területet (forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár) nem találtunk. A vizsgált nyomvonalak környezetében lévő védett természeti területek állapotát a következő térképpel demonstráljuk (forrás: TIR):

Jelmagyarázat:

fekete vonal.....	tervezett déli összekötőút 2/A ütem
kék vonal.....	tervezett déli összekötőút 2/B ütem
sárga vonal.....	M7 autópálya
piros vonal.....	főutak
zöld keret és vízszintes vonalazás.....	országos jelentőségű védett természeti terület
barna.....	Nemzeti Ökológiai Hálózat magterülete
bézs.....	lakott terület

Legközelebbi országos jelentőségű természetvédelmi érték a Székesfehérvári Homokbánya Természetvédelmi Terület (TT), melynek legközelebbi távolsága a 2/B ütem nyugati végétől (a Sárkeresztúri úti csatlakozástól) mintegy 230 m. A Sárkeresztúri úton folyó nagy forgalom valamint a TT erdőállománya miatt a vizsgált út építése, üzemeltetése sem lesz hatással a védett területre és látványkapcsolat sincs. Natura 2000 védettségű területek a vizsgált nyomvonalak 4 km-es környezetében nincsenek, hatással nem kell számolni. Helyi jelentőségű védett természeti területek vagy értékek sincsenek a közelben, mivel ezek Székesfehérvár MJV belterületén és a várostól É-ra találhatók.

A Nemzeti Ökológiai Hálózat elemei közül a 2/B útszakasz keleti felétől D-re, legközelebb mintegy 75 méterre a Hálózat legmagasabb rendű egysége, a magterület található. Magterületnek nevezzük a hálózat foltszerű, tetszőleges kiterjedésű területeit, melyek ideális nagyság esetén a lehető legtöbb populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelyei és genetikai rezervátumai. Ez a mintegy 8 hektáros, amorf, amőbaszerű alakú terület szigetként ékelődik a környező szántóföldek közé. Mély fekvésű, lassú lefolyású, fűz- és nyárfajok által dominált nedves környezet, de állandó vízfelületet nem találtunk. A környező területek felszíni csapadékvize gyűlik itt össze, ami elpárolog vagy a mélybe szivárog. A tervezett útszakasz és a magterület közötti távolság viszonylag nagy, a látványkapcsolat közvetlen előtérként (300 m-en belül) érvényesül, de káros hatás, veszély vagy az élőhely megszűnése nem feltételezhető sem az építési, sem az üzemelési szakaszban.

A közelben tájképileg értékes tájelem vagy tájképvédelmi övezet nincs. A vizsgált terület nem része üdülőkörzetnek vagy kiemelt üdülőkörzetnek, gyalogos turistaút a közelben nem vezet. A tervezett nyomvonalak meglévő földutak helyén illetve különböző területhasználatok határán vagy mezsgyéken vezet, természetközeli élőhelyet nem érint és minimális termőföldet (szántót) vesz majd igénybe. Tájképvédelmi szempontból kedvező, hogy a tervezett nyomvonalak már meglévő vonalas létesítményekhez (meglévő utak, kerítések, árkok, légvezetékek) köthetők. A tervezett utak és csatlakozó létesítményeik a domborzat, a meglévő növényzet és építmények (főleg ipartelepek) miatt csak kis területről, közvetlen előtérként és előtérként (azaz egy km-en belül) láthatók majd. Forgalmas útról, védett területéről, lakóterületről nem vagy csak korlátozottan lesz látható a vizsgált útvonal. A tájba való minél harmonikusabb illeszkedés miatt útfásítás javasolt.

Bruckner Attila

okl. táj- és kertépítésszámvevő
táj- és természetvédelmi szakértő (SZ-TjV, SZ-TV)
Nyilvántartási szám: Sz-043/2009.
8300 Tapolca, Bacsó Béla u. 2.
Tel.: 87/321-655; 20/983-2353
E-mail: brucknera@t-online.hu

Tapolca, 2016. július 30.

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

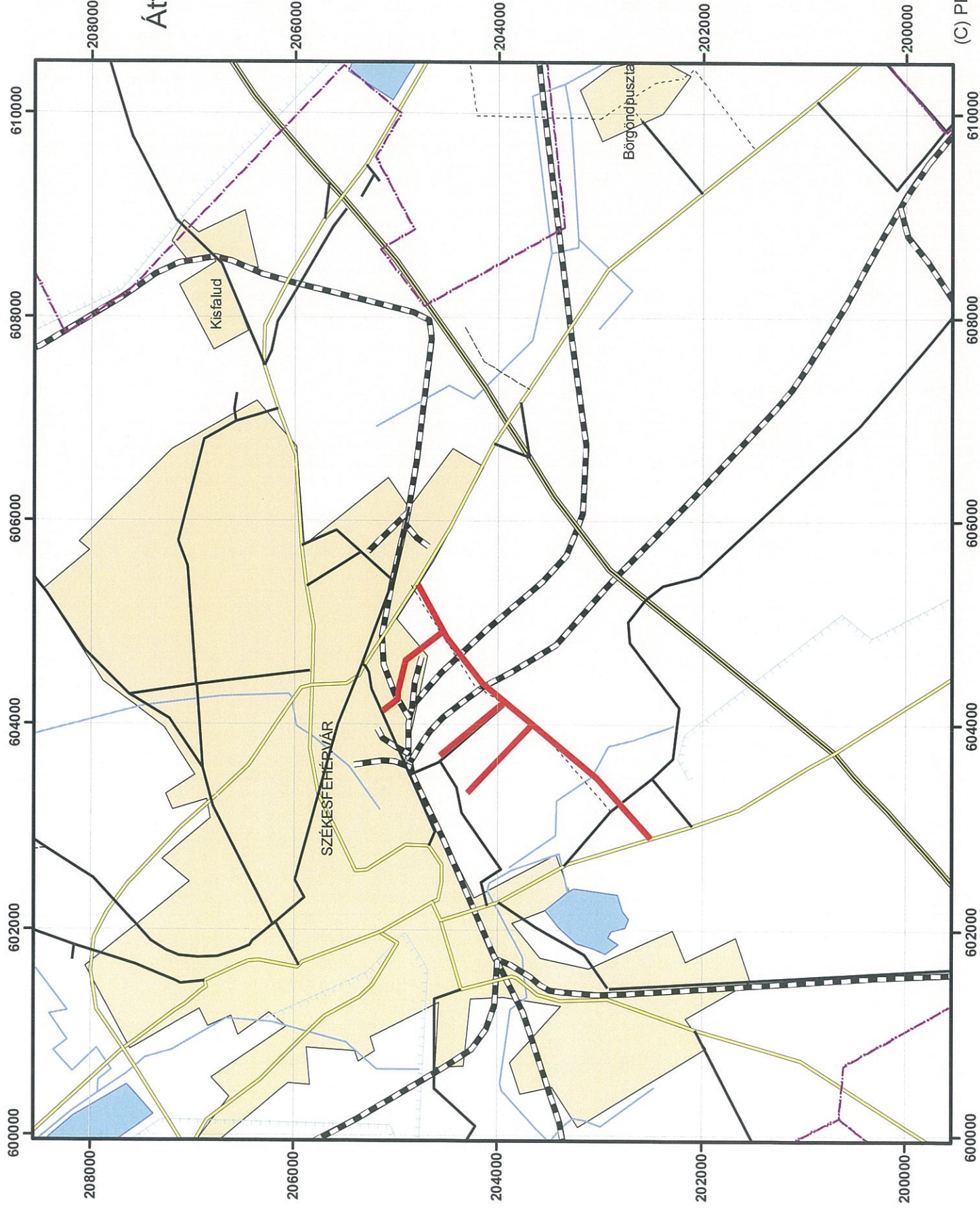
TÉRKÉPMELLÉKLET

1. számú térkép

Áttekintő helyszínrajz

M = 1:50 000

EOV Rendszerben

2. számú térkép

Vízrajz és vízbázisok

M = 1:30 000

EOV Rendszerben

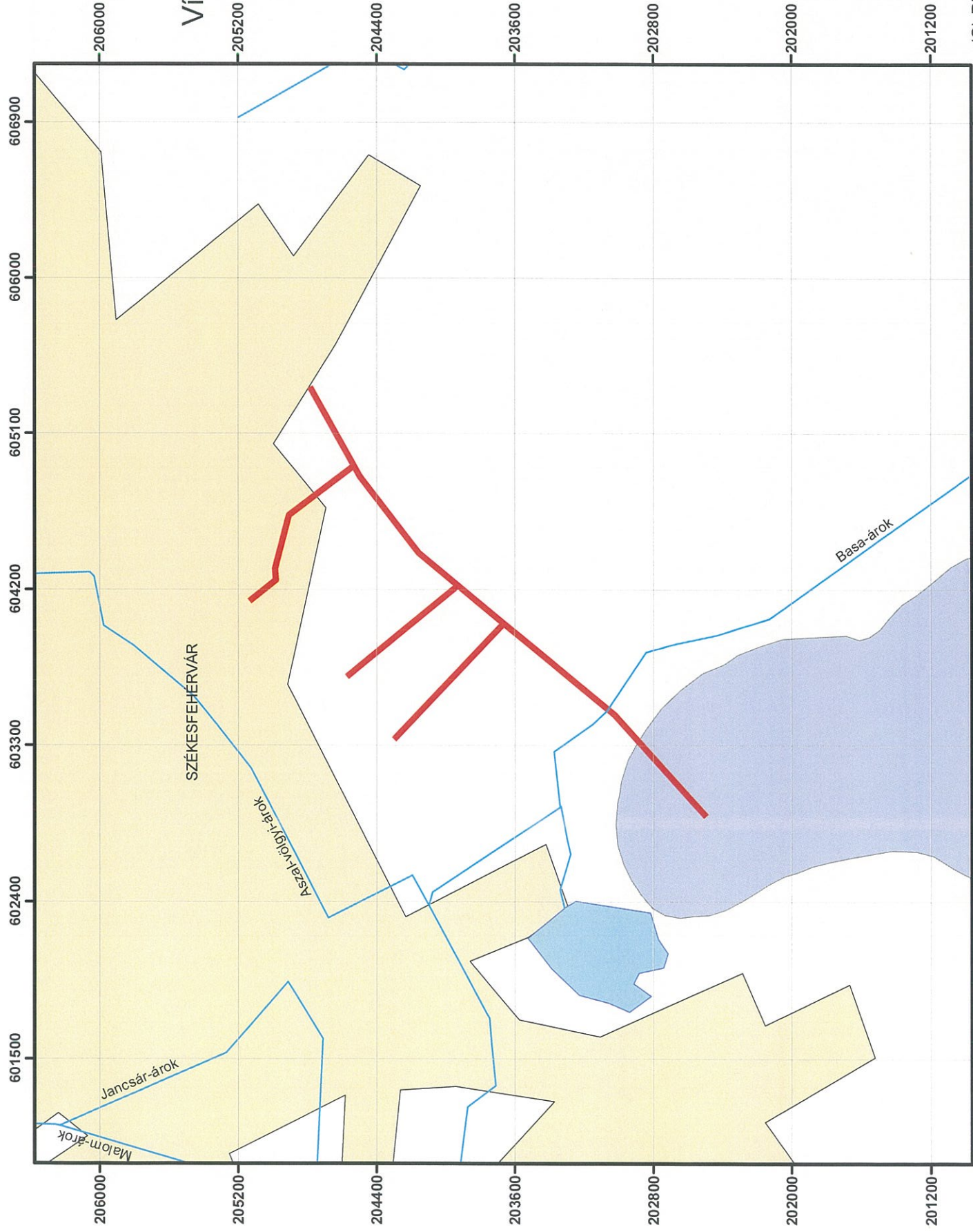
Jelmagyarázat

- Tervezett út
- Vízfolyás

Sérülékeny vízbázis

Elérési idő

- 5 év
- 50 év
- Tó
- Település

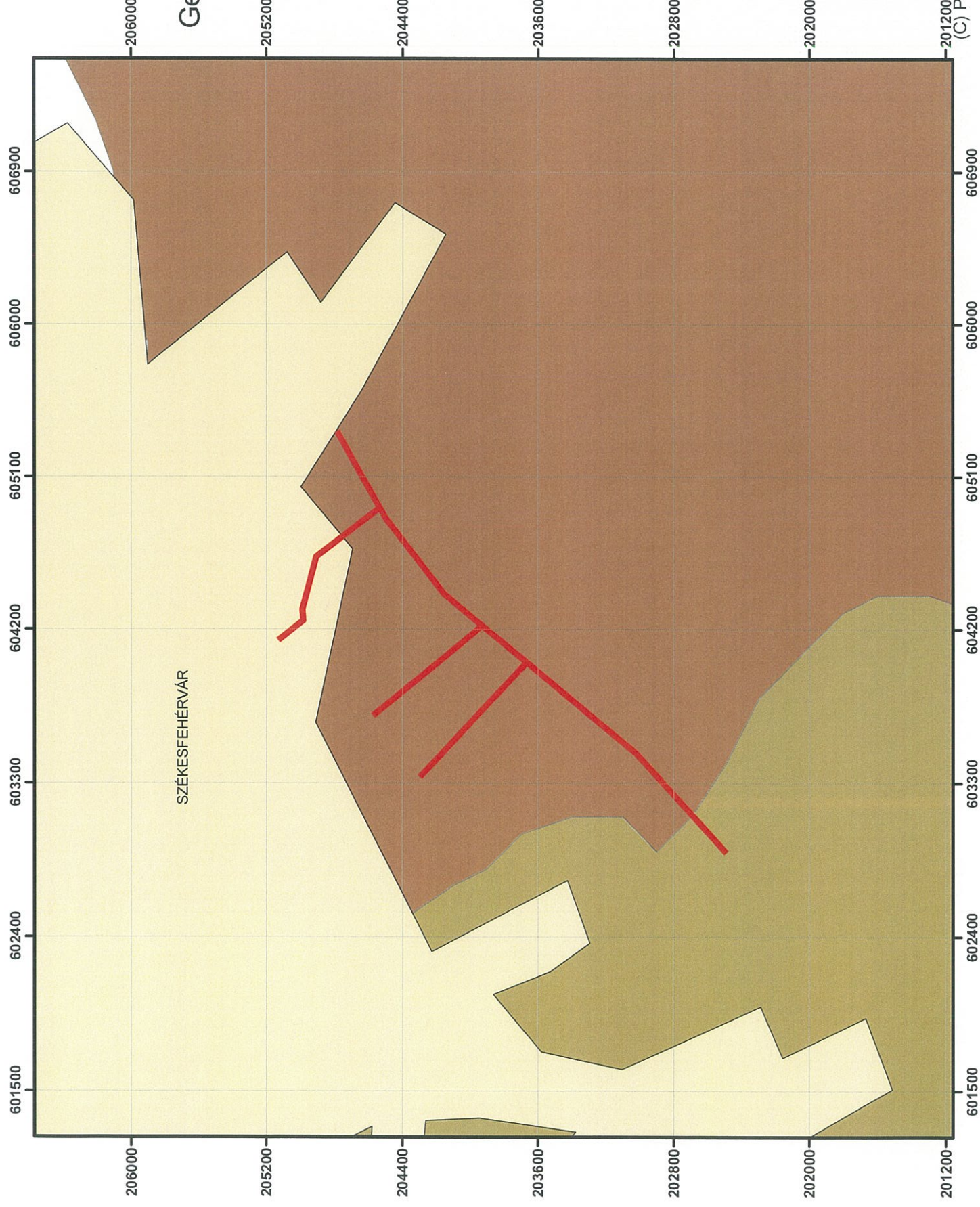

3. számú térkép

Genetikus talajtípusok

M = 1:30 000

EOV Rendszerben

4. számú térkép

Talajképző kőzetek

M = 1:30 000

EOV Rendszerben

Jelmagyarázat

Tervezett út

Település

Talajképző kőzetek

Lössös üledékek

Glaciális és alluvialis üledékek

